

Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de examen:
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2025 – 2026

Disciplina: *Limba și literatura română*

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Lumea era înghesuită în antreul de jos. Acolo, doamna Deleanu, cucoana Catinca, Mircea și servitorii, adunați în fața ușii, o întâmpinaseră pe Olguța. Intrase, cu ochi negri și pas sprinten, bucuria casei în brațele doamnei Deleanu, apoi în brațele cucoanei Catinca, rumenindu-și mai aprins obrazii după fiecare îmbrățișare. Sosiră cuferele. Olguța-l reclamă pe cel mai mare. Veni și cufărul în antreu. Izbucniră cadourile. [...]

Olguța apăru așa cum o știau toți: cu plete negre căzând mereu în ochi, scuturate mereu pe spate, în bluză subțire, aproape băiat prin mișcări și atât de copilărește față prin obrazii rotunzi [...].

Doamna Deleanu era copleșită și primejdios mișcată. Nu cantitatea cadourilor o tulbura, ci meticuloasa memorie a Olguței pentru toate slăbiciunile și preferințele ei. Nimic nu lipsea. Dicționarul dorințelor doamnei Deleanu era complet la fiecare literă. Niciodată nu-și închipuise că Olguța poate fi atentă. [...]

Dar memoria acestui cufăr depășea cu mult aprecierea doamnei Deleanu. Din cufărul adânc, cu gesturi iuți, apărea portretul dorințelor fiecăruia. Măgulirea înduioșată a doamnei Deleanu devenea, pe rând, a tuturor. Fiecare recunoștea într-un pachet întins de Olguța o veche exclamație, o uitată dorință. Fiecare dar era o amintire. [...]

Între altele, cucoana Catinca căpătase o trusă de piele cu ace englezești. Odinioară văzuse așa ceva în Italia, la o englezoaică pe care-o invidiase numai din cauza acelor. De unde reținuse Olguța acest detaliu? Îi adusese exact ceea ce dorise în tinerețe. [...]

Dar surpriza domnului Deleanu? Venise cu ea alături, fără să știe. Un geamantan lat și plat, ceva mai mare decât cele obișnuite, deschizându-se nu în lat, ci în lung, ca o gură de crocodil, având un compartiment pentru haine, loc special pentru pălării, iar celălalt compartiment fiind un adevărat labirint de cutiuțe, sertare, pungi. Și toate erau pline. [...]

Cadourile Olguței aduceau tuturor bucurie, dar fiecăruia o altfel de bucurie. Nu oricine poate da altora accentul exact al bucuriei proprii. Cadourile sunt întotdeauna o surpriză agreabilă. Dar deseori dau naștere la constrângeri penibile. Dacă am presupune că primăvara, într-un an, lipsită de instinctul sigur al naturii, s-ar încurca și, aducând verdeață tuturor copacilor, n-ar respecta individualitatea lor, dând, de pildă, plopului frunză de stejar, piersicului, muguri de castan, liliacului, cărcei de viță, viilor, vreji de bostan, și nucilor, pătlăgele roșii – bucuria primăverii ar exista din pricina năvalei de verdeață, dar pe fiecare fizionomie vegetală ar râde constrâns bucuria răpită alteia. [...] Acele daruri numai care dovedesc că aducătorul lor te cunoaște, și-a amintit de tine, te-a reconstituit, și-a frământat mintea, culegându-ți, în amintire, exclamațiile, poftele exprimate sau înăbușite – dau bucurie. Ele-ți arată că ai existat în sufletul celui care ți le aduce, și darul, astfel, își pierde semnificația indiferentă de lucru cumpărat, căpătând-o pe aceea de răsfrângere a dorinței tale în afecțiunea altuia. Darurile Olguței, exacte ca ale primăverii, arătau că, în timpul celor trei ani de viață pariziană, nu numai că nu uitase pe niciunul dintre cei de acasă, dar că trăise în ei, ca primăvara la rădăcina copacilor. Toți o iubeau pe Olguța, dar toți o

socoteau distrată și uitucă. Le dovedea contrariul. Abia acum fiecare înțelegea că acel cufăr al darurilor era sufletul Olguței, în care toți existau, în dezordine, dar complet. [...]

Fundul cufărului era pavat cu cărți destinate lui Dănuț și lui Mircea. Și în alegerea cărților, Olguța dovedea aceeași memorie. [...] Scările se umpluseră de cărți, răspândind mirosul acela de hârtie tipărită, încă netăiată, bun ca mirosul scândurii albe și ca aroma pâinii calde pentru nara pasionatului lector. Cărți proaspete pe care mâna le alintă, le deschide, culegând în treacăt parfumul unui cuvânt din misterul frazei necitite, pe coperta cărora ochii recunosc acele nume de azur, care au cuiburi în inima noastră, ca rândunelele sub streșina caselor. Mircea, Dănuț, Monica și Puiu se așezară pe scări, printre cărți, răsfoindu-le. [...]

— Pofțiți, copii, am turnat supa! răsună de sus glasul doamnei Deleanu.

— Unde-i Olguța? se întrebară lectorii. [...]

— Unde-a dispărut?

Îndemnat de o veche și obscură amintire din copilărie, Dănuț smuci capacul cufărului. Copilărește, acolo era Olguța, cu fața inundată de răs.

— Cine mă ia?

O luară pe sus.

— Oameni mari, ați căzut în mintea copiilor! râdea cucoana Catinca, venind să-i ridice cu forța.

Olguța glumise spontan, cu tot sufletul. Dar, ieșind din cufăr și urcând scările casei părintești, înconjurată de voioșia celorlalți, întâmpinată de bucuria părinților, simți că cel din urmă dar ieșit din cufărul darurilor intra numai în casa părintească, dar nu-i mai aparținea.

Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*

Textul 2

Trebuie să recunoaștem, nu toate cadourile ne plac! [...]

Să nu-mi spuneți că vă place să primiți lucruri nefolositoare, urâte, de proastă calitate, care se strică după a doua întrebuintare sau care – pur și simplu – nu vi se potrivesc! [...] Uneori, am impresia că primesc cadoul altcuiva. Și, uneori, când simt asta, îl dau mai departe. Cine știe prin câte mâini va trece până ajunge, în sfârșit, la cel care chiar are nevoie de el. Sau la cineva care chiar se bucură de el. [...]

Nu-mi amintesc de prea multe cadouri primite în copilărie. O păpușă cât mine de înaltă, cu ochii verzi, părul scurt și ondulat, primită de Crăciun, la 6 ani, devenise universul meu magic: în jurul ei se întâmplau toate jocurile copilăriei, toate lecțiile învățate sau serbările repetate, toate secretele împărtășite. Cel mai frumos și important cadou, de care m-am bucurat ani de zile și de care o să-mi amintesc toată viața.

Așa cum am această amintire specială despre un cadou primit, am o amintire la fel de specială despre un cadou oferit. Era ziua unui băiețel, fiul unei prietene foarte bune. Împlinea 4 sau 5 ani. [...] Surpriza băiețelului și faptul că eu am ghicit ce-și dorește, precum și bucuria din ochii lui mi le voi aminti, de asemenea, toată viața. [...]

Eu nu-mi mai sărbătoresc ziua de ani buni. Dar sunt câțiva oameni, apropiați, care insistă să-mi dăruiască ceva. Și mă tot întreabă ce mi-aș dori. De cele mai multe ori le spun: nimic, nimic, nimic! Deși îmi place ideea de a mă răsfăța într-un fel. Anul trecut, la sugestia mea, au pus mână de la mână și mi-au luat un abonament, pe o lună, la o piscină. A fost cea mai frumoasă lună din an. Și, iată, așa, cei dragi mi-au dăruit experiențe, stări, amintiri. Și, tot anul trecut, prietenele mi-au pregătit o petrecere-surpriză. Prima din viața mea. Și a fost minunat. Felul în care s-au organizat ele, în amănunt, să nu mă prind, să mă ducă într-un anumit loc, la o anumită oră. [...]

— Și de ce mergem la Maria? – o întreb pe Livia.

— I-am promis că-i duc un spray pentru câinele ei, nu stăm mult!

— O sun să-i spun că venim?

— Sigur, te rog!

Iar Maria părea ca trezită din somn. Iar apoi, când urcam scările, observ că sprayul cu pricina era pentru pisici, iar Maria are câine. Îi atrag atenția Lievei. Spune: *Nu, e în regulă! E și pentru câini, și pentru pisici.* Mă mir, nu înțeleg prea multe... iar când se deschide ușa, erau toate acolo, cu „*Surpriiise!*”, un tort, ceva de băut, mici cadouri. Și nici nu a mai contat ce!

Liliana Nicolae, *Sertarul cadourilor ratate sau atunci când ai impresia că ai primit cadoul altcuiva*,
www.dilemaveche.ro

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 1.

2 puncte

În antreu, așteptând să o întâmpine pe, se află doamna Deleanu, cucoana, Mircea și servitorii.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Darul pentru domnul Deleanu constă
- în cărți alese cu mare grijă.
 - într-o trusă de piele cu ace.
 - într-un dicționar al viselor.
 - într-un geamantan neobișnuit.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Autoarea a primit cadou o păpușă când avea
- patru ani.
 - cinci ani.
 - șase ani.
 - nouă ani.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
La cea mai recentă aniversare, autoarea a primit
- un câine cu ochi verzi.
 - un abonament la piscină.
 - un animal de companie.
 - un spray pentru pisică.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Olguța a locuit trei ani în Franța.		
Fiecare primește în dar ceea ce și-a dorit.		
Olguța se ascunde sub pat.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Autoarea i-a oferit unui băiețel cadoul pe care acesta și l-a dorit.		
Maria are o pisică de rasă.		
Autoarea vrea să își sărbătorească ziua în fiecare an.		

6. Transcrie din fragmentul următor două figuri de stil, precizând felul acestora: „Scările se umpluseră de cărți, răspândind mirosul acela de hârtie tipărită, încă netăiată, bun ca mirosul scândurii albe și ca aroma pâinii calde pentru nara pasionatului lector. Cărți proaspete pe care mâna le alintă, le deschide, culegând în treacăt parfumul unui cuvânt din misterul frazei necitite, pe coperta cărora ochii recunosc acele nume de azur, care au cuiburi în inima noastră, ca rândunelele sub streășina caselor”. **6 puncte**

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
- „altcuiva”, „cârcei”.
 - „cunoaște”, „răsfoind”.
 - „înțelegea”, „special”.
 - „primejdios”, „liliacului”.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Cuvintele subliniate în fragmentul „Dar ieșind din cufăr și urcând scările casei părintești (1), înconjurată de voioșia celorlalți (2), întâmpinată de bucuria părinților, simți că cel din urmă dar ieșit din cufărul darurilor intra numai în casa părintească” s-au format prin:
- derivare (1), derivare (2).
 - derivare (1), compunere (2).
 - compunere (1), derivare (2).
 - compunere (1), conversiune (2).

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Secvența subliniată în fragmentul „Anul trecut, la sugestia mea, au pus mână de la mână și mi-au luat un abonament pe o lună” are sensul de:
- a amâna o decizie.
 - a proteja pe cineva.
 - a saluta cu mâna.
 - a strânge bani.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt sinonime cuvintele subliniate în secvențele din seria:
- „cea mai frumoasă lună din an”; Urmărim eclipsa de lună.
 - „muguri de castan, cârcei de viță”; Fac rar cârcei la picior.
 - „mi-au pregătit o petrecere”; Gazdele mi-au pregătit cina.
 - „nu toate cadourile ne plac”; Darurile Olguței aduc bucurie.

5. Menționează cazul fiecărui cuvânt subliniat în secvența: „— Pofțiți, copii, am turnat supa! răsună de sus glasul doamnei Deleanu”. **6 puncte**

Cuvântul	Cazul
„copii”	
„glasul”	
„Deleanu”	

6. Alcătuieste o propoziție negativă, în care pronumele personal de persoana a II-a, numărul singular să fie în cazul dativ (1) și un enunț interogativ, în care verbul „a ajunge” să aibă valoare copulativă (2).

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din secvența următoare, precizând felul acestora: „Surpriza băiețelului și faptul că eu am ghicit ce-și dorește, precum și bucuria din ochii lui mi le voi aminti, de-asemenea, toată viața”.

6 puncte

8. Scrie, pe spațiile punctate, forma corectă a cuvintelor subliniate în următoarele enunțuri, reprezentând biletul unui tânăr.

6 puncte

Andrei, ia numărul meu de telefon, scrie-ți-l / scrieți-l (1) în agendă, ca să putem stabili plecarea în excursia din ultimele / ultimile (2) zile a / ale (3) anului acesta / acestuia (4)! Bineînțeles / Bine înțeles (5) că poți veni / venii (6) cu fratele tău.

Andrei, ia numărul meu de telefon, (1) în agendă, ca să putem stabili plecarea în excursia din (2) zile (3) anului(4)! (5) că poți (6) cu fratele tău.

